

Toelichtingsbrief bij rapport “Diverse onderzoeken omgeving [REDACTED] Noordeinde” van Ingenieursbureau Land, oktober 2023 i.r.t. vermeende vervuiling bodem i.r.t. koeiensterfte Noordeinde.

Datum
24 oktober 2023

Zaaknummer
2023-009566

Onderwerp
Wet bodembescherming onderzoek omgeving [REDACTED] Noordeinde

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 3

Geachte Lezer,

Hierbij ontvangt u het onderzoeksrapport “Diverse onderzoeken omgeving [REDACTED] Noordeinde”, opgesteld door Ingenieursbureau Land. Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van alarmerende berichten over onverklaarbare koeiensterfte op de boerderij aan [REDACTED] te Noordeinde en een mogelijke relatie met bodemverontreiniging. Deze begeleidende brief geeft een toelichting op de onderzoekaankpak, de resultaten en het vervolg. Het totale onderzoeksrapport is gepubliceerd op de website van de provincie Gelderland. [Link invoegen.](#)

Voorgeschiedenis

Eind mei 2023 kwamen bij de provincie Gelderland signalen binnen over de koeiensterfte op de boerderij in Noordeinde. De percelen van de boerderij liggen aan de grens van de provincie waardoor we te maken hebben met veel overheden (provincies, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen en Rijkswaterstaat).

De boer heeft zelf verschillende onderzoeken laten doen naar de koeiensterfte. Hierbij zijn veeartsen en de Gezondheidsdienst voor Dieren betrokken. Volgens de boer is er in deze onderzoeken echter geen oorzaak gevonden die de koeiensterfte kan verklaren. De boer wees de aanleg van de dijk langs het Reevediep als mogelijke oorzaak aan, omdat daarbij volgens hem mogelijk zwaar verontreinigde grond zou zijn toegepast. Documentonderzoek van het toegepaste grondmateriaal bevestigde dit beeld echter niet.

Uitvoering onderzoek

Gezien de zorgelijke situatie bij de ondernemer en om uit te sluiten dat bodemverontreiniging daar de mogelijke oorzaak van zou zijn is door de overheden gezamenlijk besloten om een bodem- en wateronderzoek te laten uitvoeren. De provincie Gelderland heeft het onderzoek gecoördineerd.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

0000000053

Datum
24 oktober 2023

Zaaknummer
2023-009566

Blad
2 van 3

Er was geen toestemming om op de percelen van de boer te onderzoeken, daarom is het onderzoek alleen in de directe omgeving van die percelen uitgevoerd. Het tracé van de dijk dat het dichtst bij de percelen van de boerderij ligt is onderzocht. Ook is het grondwater in de dijk en het lager gelegen perceel onderzocht, zodat eventuele uitstroming vanuit de dijk is gecheckt. Daarnaast is de omliggende sloot en het Nieuwe Kanaal onderzocht omdat vee dit water als drinkwater kan gebruiken. Om eventuele dumpingen van drugsafval of andere chemische stoffen uit te sluiten is het onderzoek ook daarop uitgebreid.

Omdat de oorzaak van de koeiensterfte niet bekend is, is ervoor gekozen een breed onderzoek te doen. Het onderzoek was erop gericht om een duidelijke verontreinigingsbron met zeer hoge gehalten vinden.

Resultaten

Het bodem- en wateronderzoek is in de zomer van 2023 uitgevoerd. Hierbij zijn boringen handmatig tot 5 meter diep in het dijklichaam gezet. Omdat onduidelijk was of de onderkant van de dijk voldoende was aangeboord zijn in september nog extra machinale boringen tot 8 m diep geplaatst. Er zijn de volgende aantallen monsters in het laboratorium onderzocht: 32x grondlagen van de dijk, van het naastliggende perceel en van de oevers van Nieuwe Kanaal; 8x grondwater; 10x waterbodem; 11x oppervlaktewater. Bij de uitvoering van het veldwerk heeft bureau Poelsema als extra deskundige partij meegekeken en zij hebben geen zichtbaar afwijkende grondlagen waargenomen die op mogelijk verontreiniging zou duiden. Zij hebben hun bevindingen in een eigen rapport gezet.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat er nergens een verontreinigingsbron is aangetroffen die tot mogelijke gezondheidsrisico voor vee kan leiden. In de dijk zijn geen hoge concentraties van verontreinigende stoffen aangetroffen die tot uitloging leiden of in het grondwater of oppervlaktewater kunnen komen. Er zijn ook geen andere chemische stoffen aangetroffen die te herleiden zijn naar dumpingen van drugsafval.

Op enkele plekken zijn verhoogde concentraties aangetroffen aan van nature aanwezige stoffen in het bodem- en watersysteem. De gemeten gehalten zijn normaal te noemen voor grondwater in Gelderland en geen aanwijzing voor verontreiniging.

De resultaten van het onderzoek zijn beoordeeld door experts Milieukwaliteit en Voedselveiligheid van Wageningen Universiteit. Ook zijn concluderen dat er geen relatie is te leggen tussen de gezondheidsproblemen van het vee en de gemeten kwaliteit van bodem en water in de omgeving. De incidenteel verhoogde gehalten geven daarvoor geen basis. De GGD heeft beoordeeld dat er geen gezondheidsrisico's voor mensen zijn.

Datum
24 oktober 2023

Zaaknummer
2023-009566

Blad
3 van 3

Vervolg

Uit dit onderzoek blijkt duidelijk dat de oorzaak van de koeiensterfte niet gelegen is in een mogelijke verontreinigingsbron in de omgeving. Hoewel het positief is om te weten dat er geen verontreinigingsbron is aangetroffen, is er helaas nog geen antwoord op de vraag waardoor de koeiensterfte wordt veroorzaakt. Het geeft een ontevreden gevoel als er geen uitzicht kan worden geboden aan de boer en zijn gezin waardoor weer gezonde bedrijfsvoering mogelijk is.

De provincie Gelderland heeft contact met de boer en zijn gezin over mogelijke vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

[Redacted signature block]